

KM 67

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ทรัพยากรบุคคล

ความสุข + ชีวิตการทำงาน = ?

กันยายน 2567

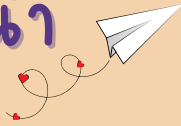
คู่มือโดย กองการเจ้าหน้าที่ สป.กษ.

การจัดทำและการขับเคลื่อนแผนเสริมสร้างความสุข
และความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อองค์กร

คำนำ

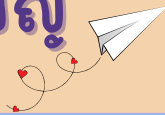

ตามแผนการจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดองค์ความรู้ เรื่อง การจัดทำและการขับเคลื่อนแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อองค์กรของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยแผนดังกล่าว ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน และมุ่งหวังให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจหลายประการ ควรค่าแก่การจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ที่กระชับ ประสพการณ์ ที่อยู่ในตัวผู้จัดทำแผนฯ หรือผู้รู้ของหน่วยงาน สู่การจัดทำเป็นคู่มือ (Tacit Knowledge to Explicit Knowledge) เพื่อให้ผู้ที่จะศึกษา ได้รับแนวคิด มีแนวทาง วิธีการขั้นตอน รวมไปถึงเทคนิคการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งมีการยกตัวอย่างกรณีศึกษา (Case Study) ให้เห็นภาพประกอบคำอธิบาย ในการจัดทำและขับเคลื่อนแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันต่อองค์กร

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา ในการใช้สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร รวมทั้งแนวทางการขับเคลื่อนแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวัง ต่อไป

กลุ่มพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล
กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน 2567

สารบัญ

หน้า
1

EP. 1 จุดเริ่มต้นของความผูกพันและผูกพัน

- Part 1 ตัดกระดาษเม็ดแรก ค้นหาที่มาที่ไป
- Part 2 ตั้งหลักให้มั่น แล้วสร้างกรอบการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

EP. 2 ต่อยอดกรอบการดำเนินงานสู่การค้นพบทฤษฎีที่ตรงประเด็น

- Part 1 การตีกรอบการศึกษา
- Part 2 ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ที่ใช้อ้างอิง (ควร) มีองค์ประกอบอย่างไร?

EP. 3 การ Design แบบสำรวจ เพื่อเก็บข้อมูลความคิดเห็น

- Part 1 ตั้งคำถามอย่างไร ให้ได้ข้อมูลครบทุกด้าน
- Part 2 การสร้างข้อคำถาม จากข้อสรุปปัจจัยและองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความผูกพันและความผูกพัน
- Part 3 ช่องทางและวิธีการเก็บแบบสำรวจความคิดเห็น

EP. 4 การวิเคราะห์และสรุปผลจากการสำรวจ

- Part 1 การอ่านผลการสำรวจจากตาราง
- Part 2 การหาค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยแต่ละด้าน
- Part 3 การกำหนดประเด็นค้นพบ เพื่อประกอบการจัดทำแผน

EP. 5 การจัดทำแผนฯ จากการกำหนดประเด็นค้นพบ

- Part 1 การสรุปข้อมูลจากการกำหนดประเด็นค้นพบ
- Part 2 รวมประเด็นค้นพบมิติเดียวกัน เข้าด้วยกัน แล้วกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์
- Part 3 การกำหนดเป้าประสงค์ (ของ) ยุทธศาสตร์
- Part 4 กำหนดตัวชี้วัดเป้าประสงค์ เพื่อสะท้อนความสำเร็จ
- Part 5 กำหนดกลยุทธ์ วิธีการนิสิตตัวชี้วัดเป้าประสงค์
- Part 6 การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภายใต้กลยุทธ์

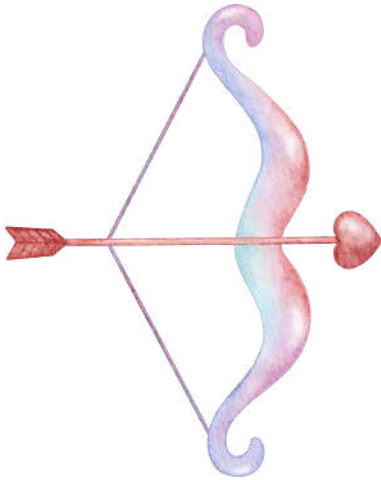
EP. 6 การขับเคลื่อนแผนงานเพื่อผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง

- Part 1 การประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ
- Part 2 การสร้างเครือข่าย หรือ Hub/Center ในทุกหน่วยงาน
- Part 3 การติดตามผลการดำเนินงาน

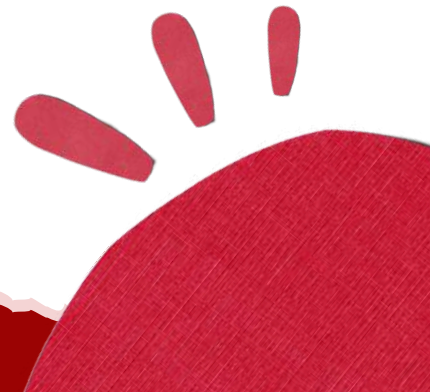
Special EP. ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่จำเป็น

- Part 1 ความรู้ที่จำเป็น
- Part 2 ทักษะที่จำเป็น
- Part 3 ประสบการณ์ที่จำเป็น

29

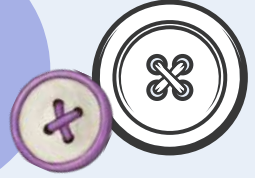

EP. 1
จุดเริ่มต้น
ของ
ความผาสุก
และผูกพัน

Part 1 ตัดกระดุมเม็ดแรก คั่นขาที่มามีไป

หากจะเริ่มตั้งคำถามว่า อะไร? ที่จะทำให้มีความสุขหรือเกิดความผูกพันกับสิ่งใดนั้น หากแยกถามเป็นลักษณะปัจเจกบุคคล แทนจะน่าปัจจัยที่จะทำให้เกิดสิ่งดังกล่าวต่างกันออกไป และประกอบด้วยหลากหลายตามความต้องการ แล้วหากเราต้องการจะจัดทำแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันของบุคลากรในองค์กร จะจับจุดเริ่มได้อย่างไร ต้นสายปลายเส้นอยู่ตรงไหน เพื่อให้แผนของเราไม่เกิดความหลากหลายและแตกประเด็นมากไป จนอาจส่งผลให้ไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่วาดหวังไว้

คำถามแรก ที่ควรตั้งคำถามไม่ใช่ถามว่า อะไร? ที่จะทำให้มีความสุขหรือเกิดความผูกพัน แต่ควรตั้งคำถามว่า “ทำไมต้องมีแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพัน?” หรือ “ถ้าไม่มีแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันจะเกิดผลอย่างไร?” เพื่อเป็นจุดตั้งต้นในการดำเนินการขั้นตอนต่อไป

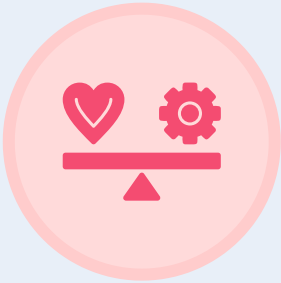
เพื่อให้การศึกษาคู่มือเล่มนี้ เกิดความเข้าใจและเห็นภาพไปในทิศทางเดียวกัน จึงขอขยกรณศึกษาแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อองค์กรของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2567 - 2571 เป็นคู่มือในการอธิบาย (Case Study)

คำถาม คือ หน่วยงานมีทิศทางในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับความสุขในการทำงานและความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร (หรือไม่?)

กรณีนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ สป.กษ. มีแผนปฏิบัติการ ระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมและค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์และรับผิดชอบต่อระยะปฏิบัติมีการสร้างความผูกพันและความผูกพันของบุคลากรภายในองค์กร ประกอบกับแผนปฏิบัติการ ราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ประเด็นย่อย : แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล มีเป้าหมายด้านทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ บุคลากรมีความสุขผูกพันต่อองค์กร มุ่งหวังให้ในการเพิ่มดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ สอดรับกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในแผนแม่บทประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

จึงได้มีการจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ สป.กษ. (พ.ศ. 2566 - 2570) ตามแนวทาง HR Scorecard เพื่อขับเคลื่อนงานและตอบสนองต่อเป้าหมายด้านทรัพยากรบุคคลของแผนปฏิบัติการ 5 ปี ของ สป.กษ. ซึ่งแผนกลยุทธ์ฯ ดังกล่าวประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องคือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างความผูกพันให้กับบุคลากรในการทำงาน สอดรับกับแนวทาง HR Scorecard ของสำนักงาน ก.พ. มีตัว 5 ด้านคุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน มีเป้าประสงค์ : บุคลากรมีความสุขในการปฏิบัติงานและความผูกพันองค์กร ซึ่งมีตัวชี้วัดเป้าประสงค์ : ร้อยละความผูกพัน และร้อยละความผูกพันของบุคลากรใน สป.กษ.

จากข้อมูลข้างต้น มองเผิน ๆ แล้ว อาจเข้าใจว่าเป็นเพียงหนึ่งในประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล แต่หากมองลึกลงไปและลองตั้งคำถามว่า การจะสร้างความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กรนั้นต้องทำอะไร? จะพบว่าเป็นเรื่องที่มีหลายมิติ หลายปัจจัย ซึ่งไม่สามารถสร้างความผูกพันได้เพียงการสร้างกิจกรรม การจัดโครงการ แล้วจะส่งผลให้บุคลากรเกิดความผูกพันต่อองค์กร จึงเป็นที่มาว่า “ทำไมต้องมีแผนเสริมสร้างความผูกพันและความสุข?” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบูรณาการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น สามารถพิจารณาได้จาก กรอบความเชื่อมโยงของทิศทางขับเคลื่อนแผนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

กรอบความเชื่อมโยงของทิศทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทประเด็นการบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

แผนยุทธศาสตร์ กษ. ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

แผนปฏิบัติการราชการ กษ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการราชการ สป.กษ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นย่อย : แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนา
ระบบการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

เป้าหมายที่ 4 บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กร

แผนปฏิบัติการระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ของ สป.กษ.

ประเด็นการพัฒนา : แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบการบริหาร
และพัฒนาทรัพยากรบุคคล

แนวทางการพัฒนา : การพัฒนาวัฒนธรรมและค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์
และธรรมาภิบาล

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล

1. ครอบคลุมความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) 5 มิติ (มิติที่ 5 ด้านคุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน)
2. เกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐ ในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) (หมวดที่ 5 มุ่งเน้นบุคลากร)
3. วัฒนธรรมองค์กรของ สป.กษ.

แผนกลยุทธ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ สป.กษ. พ.ศ. 2566 - 2570

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างความผูกพันให้กับบุคลากรในการทำงาน
เป้าหมาย : บุคลากรมีความผูกพันในการทำงาน และความผูกพันองค์กร

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ : ร้อยละความผูกพันของบุคลากร ใน สป.กษ.
และ ร้อยละความผูกพันของบุคลากร ใน สป.กษ.

แผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อองค์กร
ของ สป.กษ. พ.ศ. 2567 - 2571

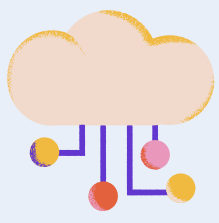
จากกรอบความเชื่อมโยงของทิศทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวของ
 บอกถึงที่มาของการจัดทำแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันของบุคลากร
 ต่อองค์กร รวมถึงวัตถุประสงค์ของการจัดทำ และผลที่คาดว่าจะได้รับ เพื่อตอบโจทย์
 ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ ผลักดันให้บุคลากรในองค์กรมีความสุขในการปฏิบัติงาน และ
 ความผูกพันองค์กรในทิศทางการดำเนินงาน ซึ่งที่มาหรือความเชื่อมโยงของทิศทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ อาจแปลงไปตามทิศทางการขับเคลื่อนขององค์กรในองศาต
 อดอย่างใดก็ตาม ยังสามารถใช้แนวคิดนี้เป็นจุดตั้งต้นของการดำเนินการแผนงานในป
 ็นอื่น ๆ ได้

จึงสรุปได้ว่า “ทำไมต้องมีแผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพัน?” คำตอบก็คือ เพื่อเป็นการบูรณาการขับเคลื่อน/ผลักดัน แผนงาน/โครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้บุคลากรในองค์กรมีความสุขในการปฏิบัติงานและความผูกพันองค์กร ไปในทิศทางการดำเนินงาน และเพื่อตอบโจทย์เป้าประสงค์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ของแผนกลยุทธ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ สป.กษ. พ.ศ. 2566 – 2570 และส่งผลกระทบต่อเป้าหมายของแผนปฏิบัติการราชการของ สป.กษ. ระยะ 5 ปี คือ “บุคลากรมีความสุขต่อองค์กร” นั่นเอง แล้ว...ลำดับถัดไป ต้องศึกษาอะไรเพิ่มเติมอีก (หรือไม่? อย่างไร?)

เมื่อทราบแล้วว่า แผนเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพัน ต้องการตอบโจทย์เพื่อให้บุคลากรมีความสุขต่อองค์กร จึงต้องลงลึกไปดูตัวชี้วัดค่าเป้าหมายดังกล่าวว่าต้องมากหรือน้อยเพียงใด? แล้วเราจะพบว่าเป้าหมายของการขับเคลื่อนแผนต้องผลักดันให้บุคลากรมีความสุขต่อองค์กร ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูงทีเดียว และเป็นความท้าทายของผู้จัดทำแผนที่จะทำให้ผลความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กรไปถึงเกณฑ์ที่ตั้งเป้าหมายไว้

Part 2 ตั้งหลักให้มั่น แล้วสร้างกรอบการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

จาก Part 1 เราจะทราบเป้าหมายปลายทางแล้วว่า ทำแผนเสริมสร้างความรู้สึกและความผูกพันเพื่อจุดประสงค์อะไร มีเป้าหมายอย่างไร สิ่งที่ต้องคิดวิเคราะห์ต่อไป คือ นอกจากเป้าหมายที่ต้องไปให้ถึงแล้ว ต้องศึกษาต่อว่า ปัจจัยที่จะส่งผลให้บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรนั้น มีปัจจัยแนวคิด หลักการใดสนับสนุนบ้าง และหากพิจารณาแนวคิดที่เกี่ยวข้องจะพบว่า มีแนวคิดสนับสนุนมีการเสริมสร้างความรู้สึกและความผูกพันประกอบด้วย

1. กรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) มิติที่ 5 ด้านคุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน การให้ความสำคัญต่อการสร้างแรงจูงใจกับบุคลากรด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านคุณภาพชีวิต สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก
- 1.2 ด้านสวัสดิการ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม
- 1.3 ด้านการได้รับการยอมรับและให้คุณค่า

2. เกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐ ในการเป็ระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) หมวด 5 มุ่งเน้นบุคลากร การสร้างแรงจูงใจ และรักษาคณะ ประกอบด้วย

- 2.1 ระเบียบงาน
- 2.2 การเรียนรู้ของบุคลากรและสร้างแรงจูงใจ
- 2.3 การสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากร

นอกจากนี้ องค์ประกอบอื่นที่ต้องพิจารณาด้วยคือ ผลการดำเนินงานของแผนเสริมสร้างความรู้สึกและความผูกพันที่ผ่านมา ว่าควรปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในมิติใด หรือโครงการ/กิจกรรมใด ทั้งนี้ สามารถพิจารณาได้จากผลสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กรภาพรวม ประกอบกับตัวชี้วัดที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งหากเป็ประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อความรู้สึกและความผูกพัน ให้นำมาประกอบการพิจารณาด้วย

และองค์ประกอบสุดท้าย คือ นโยบายจากผู้บริหาร (ถ้ามี) กรณีของแผนเสริมสร้างความรู้สึกและความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อองค์กรของ สป.กษ. พ.ศ. 2567 – 2571 ได้รับนโยบายจากผู้บริหาร ให้มีการศึกษาในประเด็น 1) การกลั่นแกล้งในที่ทำงาน 2) ภาวะหมดไฟในการทำงาน 3) ความสัมพันธ์กับผู้ป่วยบังคับบัญชาและเพื่อร่วมงาน และ 4) ความเข้าใจและความรู้สึกต่อเป้าหมายขององค์กร

สรุปแล้ว ใน Part 2 นี้ ผู้จัดทำแผนฯ จะต้องตอบคำถาม 2 ข้อต่อไปนี้ให้ได้

1. ทำไมต้องจัดทำแผนฯเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันต่อองค์กร

คำตอบ : เพื่อให้บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กร (เป้าหมาย : ร้อยละ 80)

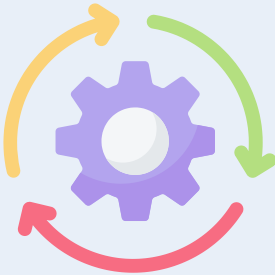
2. ครอบคลุมการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง มีองค์ประกอบอย่างน้อย อะไรบ้าง

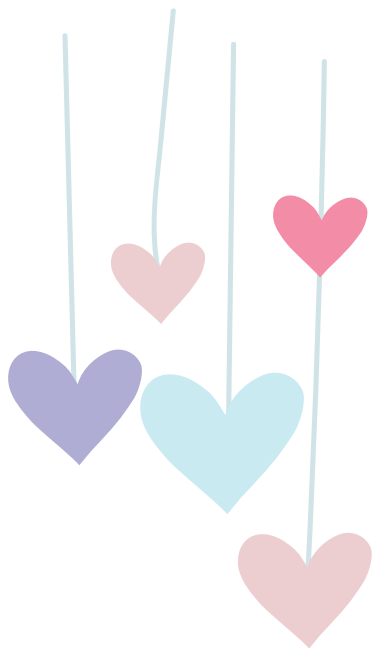
คำตอบ : 1. ปัจจัย แนวคิด หลักการที่สนับสนุนการเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพัน

2. ผลการดำเนินงานของแผนฯเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันที่ผ่านมา

3. นโยบายจากผู้บริหาร (ถ้ามี)

ทั้งนี้ คำตอบที่ได้ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมาย ทิศทางการขับเคลื่อนงานของหน่วยงาน ผลการดำเนินงาน และนโยบายผู้บริหาร แต่สิ่งสำคัญคือ ต้องตอบคำถามทั้ง 2 ข้อข้างต้นให้ได้ เพื่อเป็นกรอบแนวทางดำเนินการต่อในขั้นต่อไป

EP. 2 ต่อยอด
กรอบการ
ดำเนินงาน
สู่การค้นพบ
ทฤษฎี
ที่ตรงประเด็น

Part 1 การตีกรอบการศึกษา

เมื่อผ่าน EP. 1 แล้ว เราจะได้ข้อมูลมา 1 ชุดคือ เป้าหมายของการจัดทำแผน และกรอบแนวทางการศึกษาให้ประเด็นที่เกี่ยวข้องเป็นต้นตอ และขั้นตอนที่เราต้องรวบรวมสรุปข้อมูล เพื่อศึกษาแนวคิดทาง วิถีที่เกี่ยวข้อง คำนึงปัจจัยองค์ประกอบของค่าเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันสู่การออกแบบและสร้างข้อคำถาม เพื่อตั้งเป้าหมายการสำรวจข้อมูลต่อไป ทั้งนี้ กรณีศึกษา (Case Study) มีแนวทางการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1 HR Scorecard มิติที่ 5

- คุณภาพชีวิต สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก
- สวัสดิการ และสิ่งอำนวยความสะดวกสวัสดิการเพิ่มเติม
- การได้รับการยอมรับ และให้คุณค่า

2 PMQA 4.0 หมวด 5 มุ่งเน้นบุคลากร

- ระบบงาน
- การเรียนรู้ของบุคลากร และสร้างแรงจูงใจ
- การสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากร

กรอบการศึกษา

3 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

4 นโยบายผู้บริหาร

- การกลั่นแกล้งในที่ทำงาน
- ภาวะหมดไฟในการทำงาน
- ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน
- ความเข้าใจและความรู้สึกต่อเป้าหมายขององค์กร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

- ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
- ปัจจัยค่าจ้างหรือปัจจัยด้านสุขอนามัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน

- สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- สภาพแวดล้อมทางสังคม
- สภาพแวดล้อมทางด้านจิตใจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะหมดไฟในการทำงาน

- ความอ่อนล้าทางอารมณ์
- การลดค่าความเป็นบุคคลในผู้อื่น
- การลดความสามารถของตนเอง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร

- ความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร
- ความพยายามทุ่มเทในการทำงานให้องค์กร
- ความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการคงสภาพความเป็นสมาชิกขององค์กร

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของแต่ละบุคคลกับองค์กร

- ความผูกพันด้านพฤติกรรม
- ความผูกพันด้านความรู้สึก

แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันของข้าราชการพลเรือนสามัญ

(ทั้งพลต 8 กลุ่มฯ)

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในขององค์กร

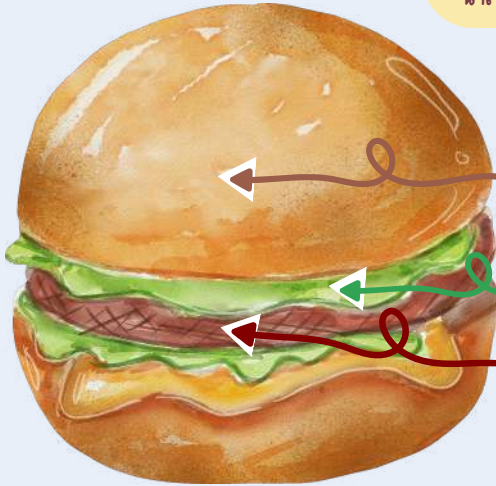
อัตราค่าจ้างรวมของหน่วยงาน และการสูญเสียอัตราค่าจ้าง (ย้าย โฉง ลาออก)

จากข้อมูลข้างต้น แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นกรอบการศึกษา และแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางสำนักงาน ก.พ. และปัจจัยภายในองค์กร กล่าวคือ หากมีกรอบการศึกษาที่ชัดเจน ส่งผลให้การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีขอบเขตการศึกษาที่แคบลง ซึ่งกรณีศึกษาที่ยกมานี้ เพียงเพื่อใช้เป็นแนวทาง หรือตัวอย่างของการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากข้อมูลกรอบการศึกษา

Part 2 ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ที่ใช้อ้างอิง (ควร) มีองค์ประกอบอย่างไร?

หากสังเกตข้อมูลการศึกษานแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องให้ดี จะพบว่าการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล จะสามารถแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 3 ชั้นข้อมูล ประกอบด้วย ข้อมูลชั้นที่ 1 เป็นแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลจากชั้นข้อมูลที่ได้จากภายนอก ซึ่งเป็นแนวคิดและทฤษฎีจากนักวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับระดับสากล ข้อมูลชั้นที่ 2 แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันของข้าราชการพลเรือนสามัญของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของส่วนราชการภายในประเทศที่มีภารกิจด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน ข้อมูลชั้นที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร เป็นชั้นข้อมูลเฉพาะของหน่วยงานเป็นข้อมูลชั้นในสุด

เมื่อประกอบกันแล้ว ทั้ง 3 ชั้นข้อมูล จะส่งผลให้การวิเคราะห์ชุดข้อมูลทั้งหมด ได้ข้อมูลที่มีความเป็นสากล เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ภายใต้กรอบแนวทางการปฏิบัติราชการและการสะท้อนปัจจัยภายในของหน่วยงาน ข้อมูลที่ใช้อ้างอิงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือและเหมาะสมกับหน่วยงาน

องค์ประกอบของชุดข้อมูล

ข้อมูลชั้นที่ 1
(ขนมปัง - ภายนอก)

ข้อมูลชั้นที่ 2
(ผัก - ก.พ. / ก.พ.ร.)

ข้อมูลชั้นที่ 3
(เนื้อสัตว์ - ภายใน)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

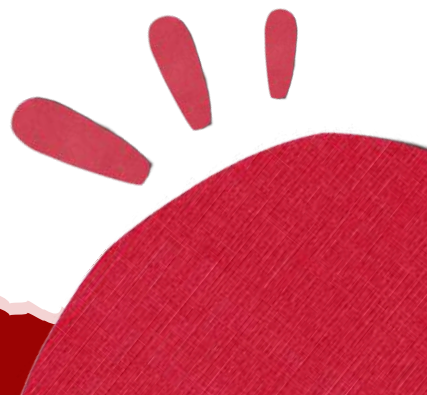
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะหมดไฟในการทำงาน
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร

แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันของข้าราชการพลเรือนสามัญของสำนักงาน ก.พ.

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร

EP. 3 การ Design แบบสำรวจ เพื่อเก็บข้อมูล ความคิดเห็น

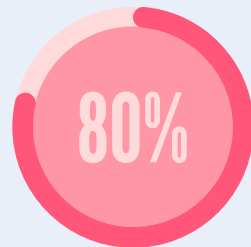

Part 1 ตั้งคำถามอย่างไร ให้ได้ข้อมูลครบทุกด้าน

จาก EP. 2 เราจะได้ชุดข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปัจจัยประกอบว่ามีอะไรบ้าง ในขั้นตอนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยประกอบแนวคิดและทฤษฎี เพื่อนำมาสังเคราะห์ และจัดกลุ่มปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความผูกพัน และออกแบบ (Design) ข้อคำถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนต่อไป

สิ่งที่ต้องคำนึงในการจัดกลุ่มปัจจัยจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ต้องส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการจัดทำแผน คือ “บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กร” (เป้าหมาย : ร้อยละ 80) ครอบคลุมเนื้อหาในสิ่งที่ต้องการเก็บข้อมูล โดยกรณีศึกษา (Case Study) ได้จัดกลุ่มปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความผูกพันออกเป็น 3 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) ปัจจัยการสร้างความสุขในการทำงานของบุคลากร 2) ปัจจัยความผูกพันที่มีต่อองค์กรของบุคลากร และ 3) บรรยากาศในการทำงาน

ทั้ง 3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความผูกพันที่กล่าวถึงข้างต้น มีความเกี่ยวข้องกัน จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ บุคลากรจะมีความผูกพันต่อองค์กรนั้นๆ จะต้องเกิดจากการมีความสุขในการทำงาน ซึ่งมีบรรยากาศในการทำงานเป็นองค์ประกอบนั่นเอง โดยทั้ง 3 ปัจจัย มีความสัมพันธ์สอดประสานเป็นเรื่องเดียวกัน ทั้งนี้ องค์ประกอบแต่ละด้านของแต่ละปัจจัย จะต้องครอบคลุมเนื้อหาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังพิจารณาได้ต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

- ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
- ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยด้านสุขอนามัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน

- สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- สภาพแวดล้อมทางสังคม
- สภาพแวดล้อมทางด้านจิตใจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะหมดไฟในการทำงาน

- ความอ่อนล้าทางอารมณ์
- การลดค่าความเปี่ยมคุณค่าในผู้อื่น
- การลดความสามารถของตนเอง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร

- ความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมายและคำขมขื่นขององค์กร
- ความพยายามทุ่มเทในการทำงานให้องค์กร
- ความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการคงสภาพความเปี่ยมสุขใจขององค์กร

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของแต่ละบุคคลกับองค์กร

- ความผูกพันด้านพฤติกรรม
- ความผูกพันด้านความรู้สึก

แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันของข้าราชการพลเรือนสามัญของสำนักงาน ก.พ.

(ทั้งหมด 8 กลยุทธ์)

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร
อัตราค่าสิ่งภาพรวมของหน่วยงาน
และการสูญเสียอัตราค่าสิ่ง
(ย้าย โฉน ลาดอก)

กลุ่มปัจจัยและองค์ประกอบแต่ละด้านที่ส่งผลต่อความผูกพันและความผูกพัน

1

ปัจจัยการสร้างความสำเร็จในการทำงานของบุคลากร

- ความสำเร็จของงานและการได้รับการยอมรับ
- ลักษณะของงานและความรับผิดชอบ
- นโยบายและการบริหารขององค์กรและการบังคับบัญชาและการควบคุมดูแล
- ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน เพื่อร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานหรือโอกาสในการเจริญเติบโต
- ชีวิตส่วนตัว รายได้และประโยชน์ตอบแทน

2

ปัจจัยความผูกพันที่มีต่อองค์กรของบุคลากร

- ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมาก เพื่อประโยชน์ขององค์กร
- ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเปี่ยมสุขใจขององค์กร
- ความเชื่ออย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมาย และคำขมขื่นขององค์กร

3

บรรยากาศในการทำงาน

- ภาวะหมดไฟในการทำงาน
- การคลื่นแคลงในที่ทำงาน
- ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
- ความเข้าใจและความรู้สึกต่อเป้าหมายความสำเร็จและคุณค่าของงาน
- ความเข้าใจต่อเป้าหมายตัวชีวิต การประเมินผลส่วนราชการประจำปี พ.ศ. 2566 ของ ก.ช. และ สป.กช.

การสังเคราะห์ข้อมูลให้ได้มาซึ่งปัจจัยและองค์ประกอบแต่ละด้านของปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันและความผูกพัน ต้องอาศัยทักษะการเชื่อมโยงกันของข้อมูลจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กลุ่มกรอบ และแยกเป็นประเด็นปัจจัยและแยกองค์ประกอบออกเป็นแต่ละด้าน รวบรวม (Grouping) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องของเข้าด้วยกัน ดังตัวอย่างที่ได้ยกมา

Part 2 การสร้างข้อคำถาม จากข้อสรุปปัจจัยและองค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อความผูกพันและความผูกพัน

เมื่อมีแนวทางการสำรวจความคิดเห็นที่ชัดเจนแล้วว่าจะ
สอบถามในประเด็นใด มีองค์ประกอบจำนวนกี่ด้านของแต่ละ
ประเด็น ให้ออกแบบ (Design) แบบสำรวจให้ข้อคำถามมี
เนื้อหาครอบคลุมกับองค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อความ
ผูกพันและความผูกพัน

ทั้งนี้ นอกจากการออกแบบข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาแล้ว มีอีกหนึ่งประเด็นสำคัญที่จะอยู่
ในชุดคำถามคือ ผลจากการดำเนินงานที่ผ่านมาที่มีข้อสังเกต ต้องการส่งเสริม/ผลักดัน หรือยัง
ไม่ผ่านเกณฑ์ในรอบที่ผ่านมา ให้นำมาประกอบรวมอยู่ในชุดคำถามด้วย

ข้อสังเกตและข้อควรระวัง ควรตั้งข้อคำถามต้องมีความน่าสนใจ เชิญชวนให้ร่วมแสดงความคิดเห็น
จำนวนข้อคำถาม ไม่ควรมีจำนวนข้อมากเกินไป เนื่องจากผู้ตอบอาจเกิดการเบื่อ และอาจได้คำตอบ
ที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง (อาการเบื่อ ตอบให้จบ ๆ ไป) ทั้งนี้ หากต้องการข้อมูลที่ครบถ้วน ตรงตาม
ข้อเท็จจริงของผู้ตอบแบบสำรวจ อาจมีการแบ่งชุดคำถาม เป็น 2 ชุด และแยกถามคนละช่วงเวลาได้

โดยการตั้งคำถาม สามารถคิดข้อคำถามที่เกิดจากประสบการณ์ตรงจากการทำงาน
หรือศึกษาข้อคำถามประเด็นปัจจัยเดียวกัน จากชุดคำถามของหน่วยงานอื่นประกอบ
ด้วยก็ได้ ซึ่งจะยกกรณีศึกษา (Case Study) ข้อคำถามของปัจจัยสร้างความผูกพันใน
การทำงาน ในปัจจัยที่ 1) ปัจจัยการสร้างความสุขในการทำงานของบุคลากร องค์ประกอบ
ด้านความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน เพื่อร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังนี้

1

ปัจจัยการสร้างความสุข ในการทำงานของบุคลากร

- ความสำเร็จของงานและการได้รับการยอมรับ
- ลักษณะของงานและความรับผิดชอบ
- นโยบายและการบริหารขององค์กร และการบังคับบัญชาและการควบคุมดูแล
- ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน เพื่อร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานหรือโอกาสในการเจริญเติบโต
- ชีวิตส่วนตัว รายได้และประโยชน์ตอบแทน

ตัวอย่างข้อคำถาม

- ท่านสามารถบอกปัญหาการทำงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบได้ทุกเรื่อง
- ผู้บังคับบัญชาให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี
- ท่านสามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาได้อย่างสบายใจ
- เพื่อร่วมงานให้ความร่วมมือและคอยช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน
- ท่านสามารถเปิดใจหารือเพื่อร่วมงานเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน
- ความพร้อมและเพียงพอของเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
- หน่วยงานของท่านมีระบบรักษาความปลอดภัยเพียงพอ
- โรงอาหารของหน่วยงานถูกสุขอนามัย
- หน่วยงานท่านมีการเตรียมความพร้อมรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน

Part 3 ช่องทางและวิธีการเก็บแบบสำรวจความคิดเห็น

การเลือกช่องทางและวิธีการเก็บแบบสำรวจ ขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มเป้าหมายการสำรวจ ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล ในกรณีศึกษา (Case Study) กำหนดกลุ่มเป้าหมายการสำรวจ เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำทั้งหมดในสังกัด สป.กษ. และกลุ่มตัวอย่างมี ลักษณะการกระจายตัวอยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (76 จังหวัด) จึงเลือกใช้ช่องทางการสำรวจ โดยการแจ้งเวียนเป็นหนังสือราชการไปยังทุกหน่วยงาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ ข้อมูลการสำรวจ และเลือกใช้การตอบแบบสำรวจออนไลน์ (Google Form) ในการจัดเก็บข้อมูล ไปยังทุกหน่วยงาน ซึ่งจะทำให้สามารถติดตามความคืบหน้าและการรวบรวมข้อมูลจำนวนที่มี ปริมาณมากแบบ Real Time

ข้อควรระวัง Google Form เป็น Application แบบ Freeware ซึ่งเป็นการใช้งานฐานข้อมูลของ เอกชน ดังนั้น ข้อคำถามจึงไม่ควรเฉพาะเจาะจงตัวบุคคลของผู้ตอบแบบสำรวจ รวมถึงข้อควร ระวังในการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

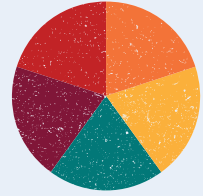

EP. 4
การวิเคราะห์
และสรุปผล
จากการสำรวจ

Part 1 การอ่านผลการสำรวจจากตาราง

เมื่อได้รับผลจากการสำรวจแล้ว ให้นำผลจากการสำรวจมาจัดลงตาราง เรียงตามข้อคำถามของแบบสำรวจ โดยให้แยกผลสรุปค่าเฉลี่ยของสิ่งที่ต้องการหาคำตอบ เช่น ความพึงพอใจในภาพรวม ความพึงพอใจรายด้าน และรายข้อคำถาม เป็นต้น โดยใช้โปรแกรมการคำนวณทางสถิติ (SPSS หรือ โปรแกรมการคำนวณอื่น ๆ)

การอ่านผลการสำรวจจากตาราง ให้เรียงอันดับข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ในกรณีที่มียข้อคำถามจำนวนมาก ให้เลือกอ่านเฉพาะข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก และน้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้าย พร้อมกับทำสีข้อความ (Highlight) ดังกล่าวในตารางให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมองเห็นได้ง่ายขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.1.1 ความพึงพอใจต่อปัจจัยสร้างความผูกพันในการทำงานของบุคลากรในสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 หรือคิดเป็นร้อยละ 77.60 โดยสามารถเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อปัจจัยสร้างความผูกพันในการทำงาน จำแนกรายด้าน

อันดับ	ปัจจัยสร้างความผูกพันในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1	ความสำเร็จของงานและการได้รับการยอมรับ	4.13	พึงพอใจมาก
2	ลักษณะของงานและความรับผิดชอบ	3.95	พึงพอใจมาก
3	นโยบายและการบริหารขององค์กร และการบังคับบัญชาและการควบคุมดูแล	3.86	พึงพอใจมาก
4	ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน	3.83	พึงพอใจมาก
5	ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานหรือโอกาสในการเจริญเติบโต	3.75	พึงพอใจมาก
6	ชีวิตส่วนตัว รายได้และประโยชน์ตอบแทน	3.72	พึงพอใจมาก

สรุปค่าเฉลี่ยรายปัจจัย (ภาพรวม)

สรุปค่าเฉลี่ยรายองค์ประกอบปัจจัย (รายด้าน)

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อปัจจัยสร้างความผูกพันในการทำงาน จำแนกรายข้อ

ปัจจัยสร้างความผูกพันในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	อันดับ
ความสำเร็จของงานและการได้รับการยอมรับ	4.13	พึงพอใจมาก	
1. ท่านสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายได้เสมอ	4.33	พึงพอใจมากที่สุด	3
2. ท่านมีอิสระในการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.97	พึงพอใจมาก	14
3. เมื่อได้รับมอบหมายงาน ท่านสามารถปฏิบัติได้ทันเวลา กำหนด	4.43	พึงพอใจมากที่สุด	1
4. ท่านพอใจกับความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.34	พึงพอใจมากที่สุด	2
5. ในที่ทำงาน ความคิดเห็นของท่านจะได้รับการพิจารณา ไม่ได้ถูกละเลย	3.95	พึงพอใจมาก	15
6. ท่านได้รับการยกย่องชมเชยเมื่อมีผลการปฏิบัติงานที่ดี	3.87	พึงพอใจมาก	20
7. ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานยอมรับในผลงานของท่าน	4.05	พึงพอใจมาก	9

สรุปค่าเฉลี่ยรายข้อคำถาม

Highlight ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและน้อยที่สุด

Part 2 การหาค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยแต่ละด้าน

หลังจากได้ผลสรุปการสำรวจความคิดเห็นแล้ว สามารถนำผลดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาจัดทำแผนได้ แต่หากสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่อยังปัจจัยว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันด้วยหรือไม่ เพื่อใช้ในการอ้างอิงก็จะทำให้มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ในกรณีนี้ ได้นำปัจจัยการสร้างความสุขในการทำงานของบุคลากร มาหาค่าความสัมพันธ์กับปัจจัยความผูกพันที่มีต่อองค์กรของบุคลากร โดยเป็นการใช้ผลสำรวจจากการสอบถามความคิดเห็นในคราวเดียวกัน ซึ่งตามกรณีศึกษา (Case Study) ผลการหาค่าความสัมพันธ์คือ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง และเบี่ยงไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากมีระดับความพึงพอใจต่อปัจจัยการสร้างความสุขในการทำงานมาก จะมีความผูกพันต่อองค์กรมากเช่นกัน เบี่ยงไปตามทิศทางของข้อสันนิษฐานเดียวกันกับความเชื่อมโยงในช่วงที่ได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การหาค่าความสัมพันธ์

Part 3 การกำหนดประเด็นค้นพบ เพื่อประกอบการจัดทำแผน

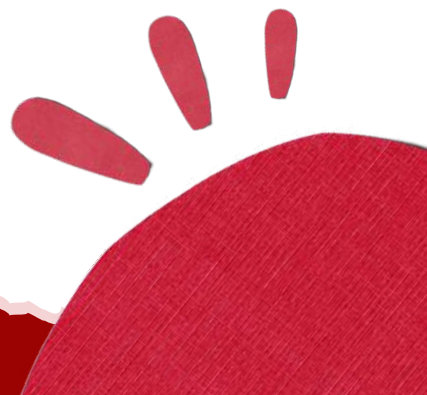
การกำหนดประเด็นค้นพบ คือ การสรุปเนื้อหาของข้อมูลจากผลการสำรวจความคิดเห็นทั้งหมด เพื่อใช้ในการประกอบการพิจารณาจัดทำ (ร่าง) แผนฯฯ ซึ่งเป็นจุดสำคัญที่จะบ่งชี้ว่าทิศทางการของแผนจะเป็นแบบใด มุ่งเน้นส่วนใด คาดหวังผลสัมฤทธิ์อย่างไร ในกรณีศึกษา (Case Study) ได้กำหนดประเด็นค้นพบว่า พบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสร้างความผูกพันในการทำงานกับความผูกพัน กล่าวคือ หากมีความพึงพอใจต่อปัจจัยในการปฏิบัติงานสูงยิ่ง จะส่งผลให้ความผูกพันสูงยิ่งตามไปด้วย

จากข้อมูลข้างต้น จึงได้มุ่งเน้นไปยังปัจจัยในการปฏิบัติงานที่มีค่าความพึงพอใจต่ำที่สุด 10 อันดับ จากผลการสำรวจความคิดเห็น เป็นชุดข้อมูลหลักในการพิจารณากำหนดยุทธศาสตร์ ประกอบกับความคิดเห็นจากแบบสำรวจความรู้สึเพื่อดูแลใจชาว สป.กษ. ประกอบด้วย 4 หัวข้อ คือ ภาวะหมดไฟในการทำงาน การกลั่นแกล้งในที่ทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และความเข้าใจและความรู้สึกต่อเป้าหมายขององค์กรที่มีค่าคะแนนต่ำ มาประกอบการพิจารณาด้วย

เมื่อมาถึงตรงนี้ หมายความว่า เรามีชุดข้อมูล 1 ชุด ที่ต้องการผลักดันให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน ร่วมกับการส่งเสริมบรรยากาศ สภาพแวดล้อมการทำงาน ให้เปี่ยมไปในทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อให้บุคลากรเกิดความผูกพันต่อองค์กร ทั้งนี้ การศึกษา จัดเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดทั้งหมด เพียงพอและพร้อมแล้วที่จะนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำแผนในบทถัดไป

EP. 5 การจัดทำ
แบบฯ จากการ
กำหนด
ประเด็นค้นพบ

Part 1 การสรุปข้อมูลจากการกำหนดประเด็นค้นพบ

จากบทที่แล้ว เราได้สรุปข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการจัดทำแผนแล้ว กล่าวคือ สรุปข้อมูลจากผลการสำรวจที่มีค่าคะแนนต่ำ ซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อปัจจัยการปฏิบัติงาน ภาวะหมดไฟในการทำงาน การกลั่นแกล้งในที่ทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และความเข้าใจและความรู้สึกต่อเป้าหมายขององค์กร คำถามคือ? แล้วจะทําอย่างไรต่อข้อมูลที่มืออยู่

Part 2 รวบรวมประเด็นค้นพบมิติเดียวกัน เข้าด้วยกันแล้วกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์

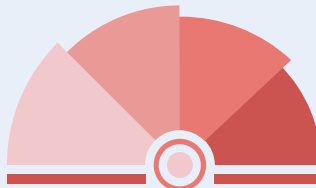
โดยปกติแล้ว กลุ่มของประเด็นปัจจัยหรือประเด็นค้นพบนั้นๆ จะมีมากกว่า 1 กลุ่ม หรือ 1 มิติ กล่าวคือ เป็นไปได้ยาก ที่ประเด็นค้นพบที่มีกว่า 20 ข้อ จะเป็นมิติเดียวกันนั่นเอง ดังนั้น เมื่อสามารถแจกแจงจัดกลุ่มประเด็นค้นพบได้แล้ว ให้หาคำหนึ่งคำที่สื่อถึงประเด็นค้นพบในกลุ่มนั้นๆ เพื่อกำหนดเป็น “ยุทธศาสตร์”

ยุทธศาสตร์ คือ การกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานว่าจะทำอะไร ซึ่งเชื่อมโยงและสื่อถึงประเด็นค้นพบที่รวมกันอยู่ภายในกลุ่มตัวอย่างจากกรณีศึกษา (Case Study) ได้ กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ จากประเด็นค้นพบภายในกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยผลจากการสำรวจที่มีค่าคะแนนต่ำหรือเรื่องที่ต้องการผลักดัน ส่งเสริมในมิติความสัมพันธ์ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในหน่วยงาน และได้กำหนดเป็น “ยุทธศาสตร์ : การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร” เป็นต้น

Part 3 การกำหนดเป้าประสงค์ (ของ) ยุทธศาสตร์

การกำหนดเป้าประสงค์ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ การขยายความยุทธศาสตร์ หรือเป็นการระบุเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้นว่าจะมุ่งประเด็นไปที่จุดใด ซึ่งจากกรณีศึกษา (Case Study) ยุทธศาสตร์ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร กำหนด “เป้าประสงค์ : ผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงาน มีสารสื่อและความสัมพันธ์ที่ดี” เป็นต้น

Part 4 กำหนดตัวชี้วัดเป้าประสงค์ เพื่อสะท้อนความสำเร็จ

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ คือ การกำหนดเป้าหมายของเป้าประสงค์ ซึ่งเป็นค่าความคาดหวัง การกำหนดตัวชี้วัดเป้าประสงค์ จะต้องมิลักษณะที่สามารถวัดผลได้ชัดเจน หรือเป็นการวัดในเชิงปริมาณและสามารถสะท้อนความสำเร็จของเป้าประสงค์ ตัวอย่างกรณีศึกษา (Case Study) เป้าประสงค์ : ผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงาน มีการสื่อสารและความสัมพันธ์ที่ดี กำหนด “ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ : คะแนนประเมินความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา (ร้อยละ 80)” เป็นต้น

ซึ่งตัวชี้วัดเป้าประสงค์ สามารถมีมากกว่า 1 ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ได้ กรณีที่เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์มีหลายมิติ หรือเป็นเรื่องใหญ่ 2 เรื่องขึ้นไป ไม่สามารถตอบโจทย์เป้าประสงค์ได้ในตัวชี้วัดเป้าประสงค์เดียว ตัวอย่างกรณีศึกษา (Case Study) ยุทธศาสตร์ การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป้าประสงค์ : บุคลากรมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน “ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ : 1) คะแนนประเมินความผูกพันที่มีต่อองค์กรด้วยความเต็มใจที่จะทุ่มเทพยายามอย่างมาก เพื่อประโยชน์ขององค์กร (ร้อยละ 80) และ 2) คะแนนประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการจัดสวัสดิการ (ปี 2567 - 2568 ร้อยละ 75 / ปี 2569 - 2571 ร้อยละ 80)” เป็นต้น

Part 5 กำหนดกลยุทธ์ วิธีการนิสิตตัวชี้วัดเป้าประสงค์

เมื่อทราบตัวชี้วัดผลความสำเร็จของเป้าประสงค์แล้ว หน่วยงานว่าเป็นความท้าทายอย่างไร เราจะสามารถนิสิตตัวชี้วัดนั้นได้อย่างไร มาถึงกระบวนการวางกลยุทธ์นี้ จะเริ่มเข้าสู่วิธีการปฏิบัติ ซึ่งแนวทางการกำหนดกลยุทธ์เพื่อตอบตัวชี้วัดเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ ต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยง สะท้อนไปยังความสำเร็จที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่ง 1 ตัวชี้วัดเป้าประสงค์นั้น หากจะไปถึงเป้าหมายได้ อาจต้องมีกลยุทธ์มากกว่า 1 กลยุทธ์ก็ได้ ยกตัวอย่างกรณีศึกษา (Case Study) ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ : คะแนนประเมินความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา (ร้อยละ 80) กลยุทธ์ : 1) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ปฏิบัติงาน 2) พัฒนาการสื่อสารภายในองค์กร

GOAL!

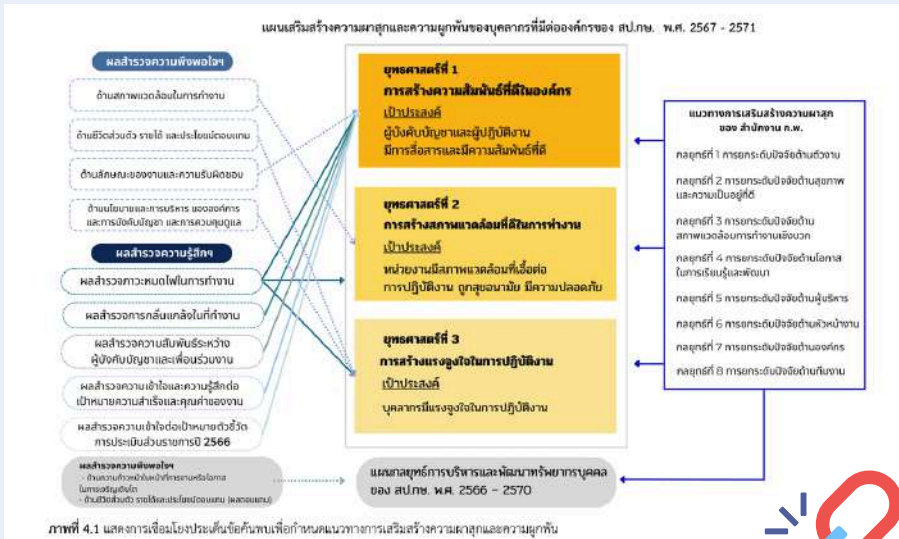
Part ๖ การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภายใต้กลยุทธ์

การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภายใต้กลยุทธ์มีประเด็นที่ต้องคำนึง 2 มิติ

- 1) ต้องเป็นโครงการที่ส่งเสริม ผลักดันประเด็นค้นพบ (ที่ได้แยกตามกลยุทธ์ไว้แล้วใน Part 2) และ
- 2) สอดรับกับยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ เพื่อตอบเป้าหมายระดับตัวชี้วัดเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ตามลำดับ ซึ่งแผนฯ วัตถุประสงค์ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนประเด็นสำคัญ คือ จะต้องทำแล้วมีความสุข ไม่เป็นการสร้างภาระงาน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เข้าถึงได้กับบุคลากรทุกระดับ มุ่งเน้นประสิทธิภาพหรือผลลัพธ์ โดยภายในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) วัตถุประสงค์โครงการ
- 2) หน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานเดียว หรือ ร่วมกันหลายหน่วยงานก็ได้
- 3) รายละเอียดการดำเนินงาน
- 4) ค่าเป้าหมายรายปี
- 5) วิธีการวัดผลสำเร็จ
- 6) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำแผนเสร็จสมบูรณ์ จะต้องมีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังความคิดเห็นในมิติอื่น ๆ จากหน่วยงานในสังกัดด้วย รวมถึงการขออนุมัติหลักการจากคณะทำงานและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงให้แผนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการขอความเห็นชอบแผนจากผู้บริหาร และเพื่อเป็นการขยายความจากสิ่งที่อธิบายมาทั้งหมดของ EP. นี้ จึงขอยกตัวอย่างจากกรณีศึกษา (Case Study) ดังต่อไปนี้

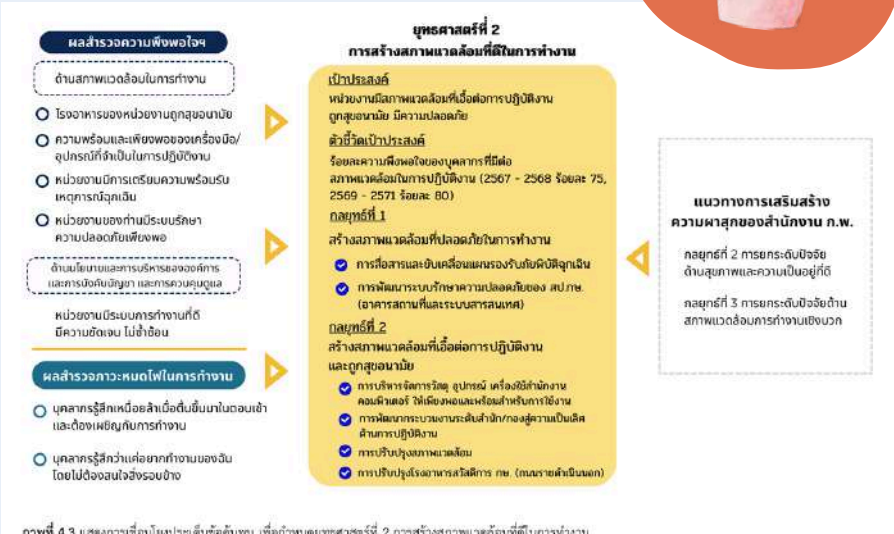

ภาพที่ 4.1 แสดงการเชื่อมโยงประเด็นที่สอดคล้องกันเพื่อกำหนดแนวทางการเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพัน

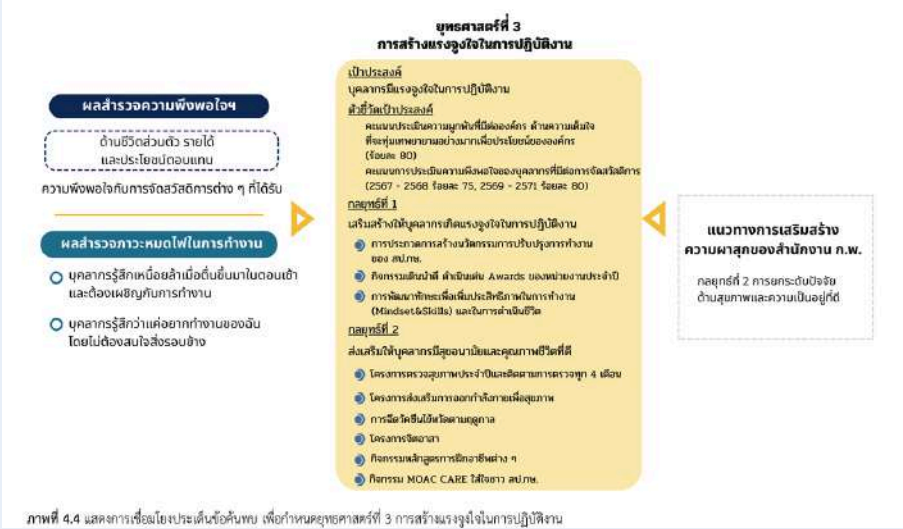

ภาพที่ 4.2 แสดงการเชื่อมโยงประเด็นข้อค้นพบ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร

ภาพที่ 4.3 แสดงการเชื่อมโยงประเด็นข้อค้นพบ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน

ภาพที่ 4.4 แสดงการเชื่อมโยงประเด็นข้อค้นพบ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

EP. 6 การจับ
เคลื่อนแพลงงา
เพื่อผลสัมฤทธิ์
ตามที่คาดหวัง

Part 1 การประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

เมื่อได้รับความเห็นชอบแผนจากผู้บริหารแล้ว มาถึงการขับเคลื่อนแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวัง หรือตามวัตถุประสงค์ สิ่งสำคัญคือการสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนแผนแก่บุคลากรในองค์กร ที่จะส่งมอบคุณค่าแก่องค์กร ซึ่งจะสะท้อนออกมาในภาพของการเสริมสร้างความผูกพันในทุกมิติ

การเลือกช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างการรับรู้แก่บุคลากรได้อย่างทั่วถึง ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละหน่วยงาน โดยหน่วยงานราชการ มักใช้การทำบันทึกแจ้งเวียนไปยังทุกหน่วยงานในสังกัดเป็นหลัก ร่วมกับการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ หรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน จะช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลทำได้ง่ายขึ้น สะดวก ทุกที่ทุกเวลา

Part 2 การสร้างเครือข่าย หรือ Hub/Center ในทุกหน่วยงาน

การสร้างเครือข่าย หรือ Hub/Center ในทุกหน่วยงาน เป็นยุทธวิธีที่ไม่ใช่ “ควรจะมี” แต่คือ “จำเป็นต้องมี” เหตุใดจึงกล่าวเช่นนั้น เป็นเพราะในระบบราชการมีภารกิจงานที่หลากหลาย ซึ่งเพียงการสร้างการรับรู้อาการประชาสัมพันธ์ในชั้นแรกแล้ว หากถึงช่วงการสื่อสาร เมื่อเวลาผ่านไป อาจทำให้ลืมเลือน และหมดความสำคัญไปในที่สุด ซึ่งการกระตุ้นการรับรู้ อย่างสม่ำเสมอ เสมือนการสร้างและส่งกระแสไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องให้แก่เครื่องใช้ไฟฟ้าให้ทำงานได้อย่างปกติ เต็มประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการสร้างเครือข่าย หรือ Hub/Center ในทุกหน่วยงานนั้น ประเด็นสำคัญคือ มีผู้แทนที่เป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนแผนของแต่ละหน่วยงานให้เป็นที่ตามวัตถุประสงค์ และตามกรอบระยะเวลาที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสื่อสารโดยตรงกับผู้แทนของหน่วยงาน ซึ่งเป็นการกระตุ้นการขับเคลื่อนแผนงานได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ จะต้องให้ผู้แทนของหน่วยงานมีความเข้าใจแผนงาน เห็นคุณค่าของงาน ภาคภูมิใจในตนเองที่ได้รับบทบาทหน้าที่เป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนแผนงานที่มีความสำคัญ ในการเสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันในองค์กร ซึ่งสามารถสร้างได้โดยการสื่อสารลักษณะการจัดประชุมจะมีประสิทธิภาพสูงสุด

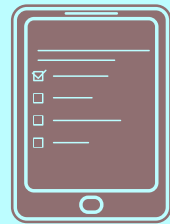

การใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร ควรจะมีช่องทางการสื่อสาร 2 ทาง (Two-way communication) ที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองได้อย่างรวดเร็ว ณ ปัจจุบัน การสื่อสารผ่าน Application Line นับว่าเป็นช่องทางการสื่อสาร 2 ทาง ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบกลุ่ม (Line Group/Line OpenChat) ซึ่งอาจมีช่องทางที่มีประสิทธิภาพกว่าในอนาคต นอกจากประโยชน์ของการสื่อสาร แก้ไขปัญหา ตอบข้อซักถามได้อย่างรวดเร็วแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นอีกหนึ่งทางในมิติการรายงานผล กล่าวคือ ผู้แทนหน่วยงาน จะมีการรายงานผลการดำเนินโครงการเป็นระยะ ซึ่งผู้แทนของหน่วยงานอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมใน Chat Line จะเห็นทั้งหมด และจะส่งผลให้หน่วยงานที่ยังไม่ได้ดำเนินการต้องเร่งดำเนินการไปโดยปริยาย

Part 3 การติดตามผลการดำเนินงาน

ตามแผนการดำเนินงาน จะต้องมีการติดตามผลเป็นระยะ เช่น รายงานผลรอบ 6 หรือ 12 เดือน ทั้งนี้ ระหว่างการติดตามผลในรอบ 6 เดือน หรือ 9 เดือน ไม่ใช้การคาดหวังกผลสำเร็จของงาน แต่อาจเป็นเพียงการกระตุ้นให้เกิดการดำเนินงานตามขั้นตอนที่วางไว้ หรือเป็นการรายงานว่า อยู่ระหว่างดำเนินการหรือไม่ (เริ่มหรือยัง?) และติดตามผลการดำเนินงานตามจริงตามเป้าหมายในรอบ 12 เดือน เพื่อจัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินงานตามแผนฯ ต่อไป

รูปแบบการรายงานผล เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ กล่าวคือ ให้เลือกช่องทางการรายงานผลแบบออนไลน์ (Google Form/Google Sheet) เพื่อให้สะดวกต่อผู้รายงานผลการดำเนินงาน และผู้ติดตามผลการดำเนินงาน และยังช่วยลดขั้นตอน ระยะเวลา การใช้ทรัพยากรกระดาษ สอดประสานกับการติดตามใน Chat Line อีกทางหนึ่ง จะช่วยให้ได้รับผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

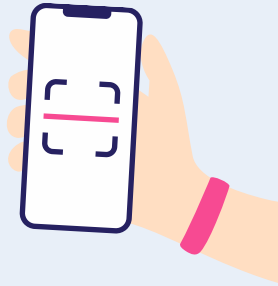

Special EP.
ความรักที่ทักษะ
ประสบความสำเร็จ
ที่จำเป็น

Part 1 ความรู้ที่จำเป็น

ความรู้ที่จำเป็น คือ องค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องใช้ ในการจัดทำแผน การวิเคราะห์ข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบค่า สถิติ รวมถึงความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง ความรู้ชุดนี้ เป็นความรู้ที่มีอยู่ทั้งในรูปแบบองค์ความรู้ที่ ชัดแจ้ง ที่สามารถศึกษา ค้นคว้าได้จาก เอกสาร ตำรา หรือการค้นหากจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ และความรู้ที่อยู่ ในตัวบุคคล ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การทำงาน

Part 2 ทักษะที่จำเป็น

ทักษะที่จำเป็น คือ ความชำนาญหรือความสามารถ ในการกระทำหรือการปฏิบัติงาน ซึ่งเกิดจากการ เรียบรู้ ฝึกฝน การทำสิ่งหนึ่งบ่อย ๆ จนเกิดเป็น ทักษะในด้านต่าง ๆ

Part 3 ประสบการณ์ที่จำเป็น

ประสบการณ์ที่จำเป็น การสั่งสมระยะเวลาการ ทำงาน จนเกิดเป็นประสบการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่แฝง อยู่ในตัวบุคคลเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังสามารถ ถ่ายทอดประสบการณ์ในการทำงานของผู้รู้ โดย การถอดความรู้ได้เช่นกัน กล่าวคือหากผู้จัดทำ แผนยังไม่มีประสบการณ์ หรือประสบการณ์น้อย ก็สามารถมีความรู้ด้านนี้ได้ จากการสอบถามจาก ผู้รู้ของหน่วยงานนั่นเอง

Part 1 ความรู้ที่จำเป็น

แต่มีต่อ

100%

หมวดเบต:
ตลอดอายุราชการ

ความรู้ด้านการเขียนแผนงาน

การรู้ว่าการเขียนแผนงาน จะต้องม้องค์ประกอบอะไรบ้าง ก็ส่วน แต่ส่วนต้องมีข้อมูลประกอบอย่างไร การจัดเรียง แสดงค่า และการอ่านค่าของข้อมูล การอ้างอิงข้อมูลอย่างไร ซึ่งการเขียนแผนงานนั้นไม่มีกฎตายตัว ว่าจะต้องเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ขึ้นอยู่กับบริษัทและความเหมาะสมของแผนงาน ๆ ประกอบกับควรรู้ว่ามีระดับ และแต่ละระดับต่างกันอย่างไร รวมไปถึงวิธีการอ้างอิงข้อมูลที่อ้างอิง หรือการเขียนเชิงอรรถที่ถูกต้อง

แต่มีต่อ

100%

หมวดเบต:
ตลอดอายุราชการ

ความรู้ในการใช้โปรแกรมการคำนวณทางสถิติ

การใช้เครื่องมือการคำนวณจากผลการสำรวจ สรุปผลให้อยู่ในรูปแบบเชิงสถิติในภาพรวม รวมไปถึงการใช้เครื่องมือที่มีอยู่ในโปรแกรม เพื่อให้ผลจากการสำรวจแสดงค่าตามที่ต้องการ เช่น การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าความสัมพันธ์ และการอ่านค่าความหมายเชิงสถิติ ว่ามีความหมายอย่างไร เป็นต้น ทั้งนี้ ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความหมายทางสถิติตามที่ได้ยกตัวอย่างไปข้างต้นด้วย

แต่มีต่อ

100%

หมวดเบต:
ตลอดอายุราชการ

ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

งานที่ทำอยู่มีกฎหมาย กฎ หรือระเบียบ อะไรที่เกี่ยวข้องบ้าง เช่น ความจำเป็นในการปฏิบัติงาน ค่าชนิดหลักเกณฑ์ รูปแบบ วิธีการไว้หรือไม่ กล่าวคือ มีการกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ไว้หรือไม่ ว่าต้องทำหรือไม่ทำได้ รวมถึงกรอบแนวทางการคุ้มครอง หรือข้อควรระวังในการปฏิบัติงานหรือไม่ ตัวอย่างเช่น การจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้ละเมิดความเป็นส่วนตัว ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) หรือไม่ เป็นต้น

Part 2 ทักษะที่จำเป็น

แต่มีต่อ

100%

หมวดประเภท:
ตลอดอายุราชการ

ทักษะการสืบค้นข้อมูล

การได้มาของข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ในยุคปัจจุบัน มีข้อมูลที่ต้องถูกจัดเก็บในหลายรูปแบบและหลากหลายแหล่งข้อมูล ซึ่งหมายถึง เราต้องรู้ว่า หากต้องการข้อมูลชุดใด ต้องมาจากแหล่งข้อมูลใด ถูกจัดเก็บอยู่ในรูปแบบความรู้ที่จัดแจ้งหรือความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล ทั้งนี้ รวมถึง การได้มาซึ่งข้อมูลนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดประกอบด้วย

แต่มีต่อ

100%

หมวดประเภท:
ตลอดอายุราชการ

ทักษะการตีความหมาย

การแปลความหมายจากข้อมูลที่ค้นพบ กล่าวคือ ข้อมูลบางชุดที่ได้มา อาจไม่สื่อความหมายที่ชัดเจนขนาดการขยายความ เช่น การตีความจากตัวบทกฎหมาย การตีความจากคำศัพท์เชิงวิชาการ หรือคำศัพท์เฉพาะด้าน ซึ่งการตีความหมายนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากตีความหมายของคำคลาดเคลื่อนไป อาจจะทำให้ทิศทางการทำงานเปลี่ยนไปด้วย

แต่มีต่อ

100%

หมวดประเภท:
ตลอดอายุราชการ

ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล

การแยกแยะ การหาสาเหตุ การหาความสัมพันธ์ การทำความเข้าใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยในส่วนของการทำงานนั้นๆ ต้องใช้ทักษะนี้ในบทบาทการวิเคราะห์ผลจากการสำรวจความคิดเห็นเชิงประเด็นสำคัญ ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ผลจากการคำนวณค่าทางสถิติแปลงเป็นค่าบรรยาย

Part 2 ทักษะที่จำเป็น (ต่อ)

แต่เริ่มต้น

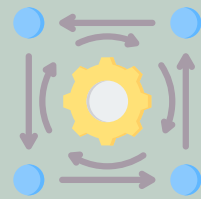
100%

หมวดประเภท:
ตลอดอายุราชการ

ทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล

การนำข้อมูลที่ได้ทั้งจากการวิเคราะห์หรือการสืบค้นข้อมูล มาค้นหาวิธีการแนวทางหรือรูปแบบเพื่อการได้มาซึ่งสิ่งใหม่ที่ต้องการ เป็นวิธีคิดขั้นสูงที่เป็นการต่อยอดจากข้อมูลการค้นพบหรือจากการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว นำมาสังเคราะห์หาผลลัพธ์ใหม่ที่ดีขึ้นจากการดำเนินงานแบบเดิม

แต่เริ่มต้น

100%

หมวดประเภท:
ตลอดอายุราชการ

ทักษะการเชื่อมโยงข้อมูล

การนำชุดข้อมูลที่มีมากกว่า 1 ชุดข้อมูล มาหาความเกี่ยวข้องหรือข้อมูลที่มีความคล้ายคลึงกัน นำมารวบรวมเพื่อให้อยู่ในรูปแบบการสรุปความ รวมไปถึงการลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล เนื่องจากชุดข้อมูลแต่ละชุดมาจากคณะแหล่งข้อมูล ซึ่งเป็นไปได้ว่าอาจมีการบรรยาย การให้คำนิยาม ที่คล้ายคลึงกัน นั่นเอง อีกทั้งเป็นการค้นหาความสัมพันธ์ของชุดข้อมูลต่อชุดข้อมูล ว่ามีความเชื่อมโยงต่อกันหรือไม่ อย่างไร โดยทักษะการเชื่อมโยงข้อมูลเป็นทักษะที่สำคัญต่อการจัดทำแผนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากในแต่ละส่วนประกอบด้วยชุดข้อมูลที่มีความหลากหลายของที่มา

แต่เริ่มต้น

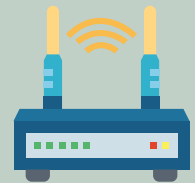
100%

หมวดประเภท:
ตลอดอายุราชการ

ทักษะด้านดิจิทัล

ความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การใช้งาน Application ต่าง ๆ บนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งมีความรู้ ทักษะด้านดิจิทัลมีผลวัดอยู่เสมอ ดังนั้น ทักษะที่แฝงอยู่ในทักษะด้านนี้ก็คือ ทักษะการเรียนรู้สิ่งใหม่ การแสวงหาความรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถศึกษา ค้นคว้าได้เร็วกว่าการสืบค้นข้อมูลจากตำรา โดยจะกล่าวไปนั้น ในปัจจุบันหนังสือหรือตำราที่เคยอยู่ในรูปแบบกระดาษนั้น ได้ปรับตัวไปอยู่ในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถค้นหาได้จากสื่อออนไลน์แล้ว (โดยส่วนใหญ่)

Part 2 ทักษะที่จำเป็น (ต่อ)

แต่มีต่อ

100%

หมวดเขต:
ตลอดอายุราชการ

ทักษะการทำ Presentation

การจัดทำชุดข้อมูลที่ต้องการสื่อสาร หรือการสื่อความหมายของชุดข้อมูล ให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เข้าถึงง่าย เพียงอธิบายเล็กน้อยก็สามารถเข้าใจในสิ่งที่ต้องการสื่อสารได้ ซึ่งอาจกล่าวรวมถึงการแปลงค่าบรรยายให้ออกมาเป็นรูปภาพ แผนภูมิแท่งนี้ รวมไปถึงการจัดทำสื่อ Presentation ให้ความสวยงาม น่าติดตามด้วย

แต่มีต่อ

100%

หมวดเขต:
ตลอดอายุราชการ

ทักษะการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์

การสร้างการรับรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ควรมีข้อแตกต่างระหว่างการสื่อสารในภาพรวม และการสื่อสารเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ซึ่งการสื่อสารเฉพาะกลุ่ม จะมีความพิเศษที่ต้องการให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ สร้างแรงผลักดัน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มุ่งหวังผลลัพธ์ หรือมุ่งหวังให้เกิดผลเชิงบวกต่อตนเองโดยกลุ่มคนที่เป็ส่วนสำคัญของความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวัง ตัวอย่างเช่น การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ กับกลุ่มผู้แทนหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนงานโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนเสริมสร้างความสุภาพ เป็นต้น โดยรวมไปถึงการเลือกช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสื่อสารด้วย

แต่มีต่อ

100%

หมวดเขต:
ตลอดอายุราชการ

ความคิดสร้างสรรค์

การคิดเพื่อค้นหาแนวทาง วิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่แตกต่างในทางที่ดีขึ้น การคิดนอกกรอบจากสิ่งที่เป็ปกติ รวมถึงการศึกษาค้นคว้าเพื่อค้นพบสิ่งใหม่ ๆ แนวคิด หรือแนวทางปฏิบัติที่ดีที่เป็ของหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งนี้ ความคิดสร้างสรรค์ ควรอยู่ในกรอบความเป็นจริง ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ความเหมาะสมกับบริบทหน่วยงาน วัฒนธรรมองค์กรประกอบด้วย

Part 3 ประสพการณ์ที่จำเป็น

แต่มีต่อ

100%

หมวดเขต:
ตลอดอายุราชการ

ประสพการณ์ด้านการจัดทำแผน

มีประสพการณ์ในการจัดทำแผน หรือมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน กล่าวคือ ประสพการณ์จากการจัดทำแผน จะทำให้รู้ว่ามีแผนการดำเนินงานที่ดี ต้องมีลักษณะแบบใด การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดโครงการ/กิจกรรม ควรมีความยืดหยุ่น ไม่ยากเกินไป ไม่ง่ายเกินไป สามารถตอบโจทย์ของการจัดทำแผนได้ รวมถึงการกำหนดขั้นตอน วิธีการดำเนินงาน และการติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละช่วง ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้

แต่มีต่อ

100%

หมวดเขต:
ตลอดอายุราชการ

ประสพการณ์การทำงานในองค์กร

การฝังตัวอยู่กับระบบการทำงาน วัฒนธรรมสภาพแวดล้อมการทำงาน พฤติกรรมของผู้คนในองค์กร จะทำให้ทราบได้ว่า องค์กรของเรามีจุดแข็งหรือจุดอ่อนในมิติใดบ้าง ที่มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จและความผูกพันของคนในองค์กร การเลือกแนวทางการดำเนินงานอย่างไรให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง และทราบได้ว่าสิ่งใดที่เหมาะสมกับองค์กรของเรา สิ่งใดที่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ สิ่งใดที่ยังมีข้อจำกัดยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ก่อสร้างสร้างเสริม

ผู้รู้ของหน่วยงาน ผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้

นางวสิษฐ์ นงทิการ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร
ทรัพยากรบุคคล และที่ปรึกษา

นางสาวลลนา ชาญรัตน
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

ผู้ถอดความรู้ เรียบเรียงบทความ

นายชเชศ แก้วจิ่งขาร
บุคลากร

ผู้ออกแบบเล่มคู่มือ

นางสาวกมลวรรณ กฤตสัมพันธ์
นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

และทีมสนับสนุน โดยกลุ่มพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล
กองการเจ้าหน้าที่ สป.กษ.

we

กองการเจ้าหน้าที่

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์